

ηο 62

15.4

Γ 3-4  
(27-28)

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ  
ΝΕΟΛΑΙΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ 1936.

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 27

ΕΤΟΣ Γ.

# ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ



# ΝΕΟΛΑΙΑ



ΕΤΟΣ Γ.

ΑΡ. ΦΥΛ. 3-4

ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ 1936

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

## Σ' ΑΓΑΠΩ

Σ' αγαπῶ μ' ἕνα πάθος πού εἶναι, πιό κι' ἀπό φλόγα,  
πιό κι' ἀπό ἄνεμο, λαῦρο: Καταιγίδα στὰ δάση!  
Ἕνα πύρινο ρυάκι μές στίς φλέβες μου τρέχει,  
κι' ἡ ἀγωνία μου σφίγγει τή καρδιά μου νά σπάση.

Μιά χορδή εἶμαι πού τρέμει μές στή νύχτα, ἕνα φύλλο  
πού τ' ἀρπάζει τ' ἀγέρι τὸ τρελλὸ καὶ τό πᾶει.  
Σ' ἕνα στρόβιλο μέσα φεύγουν ὄλες μου οἱ ὥρες:  
Κλειῶ τὰ μάτια κι' ἀφίνω τή καρδιά ν' ἀγαπάη.

Τι ἄραγε θᾶσαι γιὰ μένα; Μιά χαρὰ ἢ ἕνα κλάμμα;  
Θᾶσαι ἐκείνη πού πρόσμενα τὸ τραγοῦδι νά φέρη,  
ἢ μὴν ἔρχεσαι, μ' ὄλους τοὺς λυγμούς καὶ τὰ δάκρυα,  
στὴν ψυχὴ μου, πού μόνο νά δίνεται ξέρει;

Τὰ ὅσα ἐπίστευα τάχα πῶς ποτὲ δὲν μπορούσα  
νάγαπῶ, νά πιστεύω—τάχω πιά λησμονήσει.  
Τὴ ζωὴ σπάρραξέ μου, σύντριψέ μου τὰ νειάτα!  
Τὶ μὲ νοιάζει; Μοῦ φτάνει τ' ὅτι σ' ἔχω ἀγαπήσει....

Γ. ΤΣΟΥΚΛΑΣ

# ΘΥΜΙΣΕΣ...

Μεγάλο κτίριο χτισμένο πάνω στον λόφο, θέα υπέροχη απ' όλες τις μεριές μ'α περιτριγυρισμένο κι' από ψηλά τείχη, να οί φυλακές της πόλεως Κ. Βρισκόμασταν μέσα καμμιὰ 15ταριά φίλοι ὄλο πολιτικοὶ κατάδικοι φυλακισμένοι ἄλλοι γιὰ τρία χρόνια, ἄλλοι γιὰ πέντε, γιὰ δέκα, γιὰ εἴκοσι. Ἐγὼ ἤμουν ἰσοβίτης. Τώρα, ὅταν θυμᾶμαι κείνην τὴν περιπέτειάν μου γελῶ μὰ δὲν συνέβαινε τὸ ἴδιο καὶ τότε....

Εἶχα μιὰ μελαγχολία, μιὰ ἀπαισιοδοξία ἀπερίγραπτη. Εὐτυχῶς ποὺ ἡ παρέα μου ἦταν εὐθυμη καὶ πιὸ εὐτυχεῖς ἀκόμη ποὺ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, ἡ ὁποία μᾶς φιλοξενούσε, μᾶς εἶχαν πάρει ἀπὸ καλὸ μάτι καὶ μᾶς ἔκαμναν τακτικὰ ἐπισκέψεις φέρνοντάς μας ἀπ' ἔξω καὶ τὴ δροσιά τῆς πόλεως. Ἐπειδὴ δὲ μᾶς περιέβαλε καὶ ὁ φωτοστέφανος τοῦ ἠρώως γι' αὐτὸ, συχνὰ πολὺ, μᾶς ἤρχοντο καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ ὠραίου φύλου. Ἡ ζωὴ μας σιγά-σιγά ἄρχιζε νὰ γίνεται ὑποφερτὴ—τὸ πᾶν βλέπετε ἢ συνήθεια—μὰ ἦρθε μιὰ διαταγὴ τοῦ Ὑπουργείου ποὺ μᾶς τὰ χάλασε ὄλα. Ἐπρεπε νὰ μᾶς μεταφέρουν στὸ Ναύπλιο, στὴν φυλακὴ τοῦ Παλαμιديوῦ. Στὸ ἄκουσμά του μᾶς ἐπίασε φρίκη. Τὸ Παλαμίδι... Τὴν πιὸ ἄγρια φυλακὴ.

Σ' αὐτὴν τὴν ψυχολογικὴ κατάστασι μᾶς βρήκε μιὰ ἐπίσκεψις. Ἦταν προπαράμονη τῆς ἀναχωρήσεως μας. Στὴν αὐλὴ τῆς φυλακῆς, πρῶτ' ἀκόμη. Θλιμμένοι, ἀμίλητοι, ἀδάκρυτοι μὲ σκυφτὸ τὸ κεφάλι ἄλλοι κόβαμε νευρικές βόλτες πάνω κάτω κι' ἄλλοι ἀκουμπούσαμε τὸ κεφάλι στὴν σιδερένια καυκελόπορτα. Ἐξόφνου ἕνα γέλιο κρυστάλλινο ἔκοψε τὴν μονότονη ἡσυχία γύρω. Γυρίσαμε κ' εἶδαμε ἕνα γελαστὸ

πρόσωπο νὰ μιλᾷ μὲ τὸν νεαρότερο τῆς παρέας, τὸν Κώστα, ἀπ' τὰ κάγκελα. Σὲ λίγο ἄνοιξε ἡ πόρτα τῆς αὐλῆς μπῆκε μέσα καὶ βλέπω τὸν Κώστα ν'ἀρχεται πρὸς τὸ μέρος μου μὲ ἕνα κορίτσι 20-23 χρόνων. Θυμοῦμαι ἀκόμη ποῦ φόραγε ἕνα γκριζο ταγεράκι μὲ κόκκινη μπλοῦζα καὶ γκριζὰ παπούτσια. «Πᾶνο, ἡ Δνὶς Νέλλη θέλει νὰ σὲ γνωρίση...» Παραξενεύτηκα. Τὶ εἶχα τᾶχα γὰ νὰ θέν νὰ μὲ γνωρίσουν τὰ κορίτσια; Δὲν ἤμουν οὔτε πολὺ νέος οὔτε πολὺ ὠραῖος.... Ἄ! ἔχεσσα. Εἶχα τὴν πικρὴ αἴγλη τοῦ ἰσοβίτη!...

Βρεθήκαμε καθισμένοι πλάι-πλάι. Μοῦ μίλησε ὦρα πολὴ. Εἶχε ἕναν τόνο εἰλικρινείας καὶ ἐκφραζόταν τόσο καλὰ τὸν ἄδολο ἐνθουσιασμό πῶνοιωθεῶστέμ' ἔκανε ἐντύπωσι. Μετὰ ζήτησε νὰ γνωρίση ὄλην τὴν παρέα.

Ἡ ὁμιλία γενικεύτηκε. Μιλοῦσε εὐθυμα, ἔξυπνα καὶ ὠραῖα τόσο, ὅστε μᾶς ἔκανε νὰ ξεχαστοῦμε καὶ στείλαμε περίπατο ὄλη τὴ μελαγχολία ποὺ μᾶς πίεζε τὴ ψυχὴ. Κι' ὅταν πιά βρήκε πῶς ἀρκετὰ μᾶς δρόσισε μὲ τὸ πνεῦμα τῆς σηκώθηκε νὰ φύγη. Τὴν συνοδέψαμε μόνο ὡς τὴν πόρτα—τὶ κέρβεροι αὐτοὶ οἱ δεσμοφύλακες!— παρακαλώντας τὴν νὰ μᾶς ξανάρθη καὶ τὴν ἐπομένη. Δὲν μᾶς τὸ ὑποσχέθηκε μὰ θὰ προσπαθοῦσε μᾶς εἶπε. Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν της μαζευτήκαμε ὄλοι γιὰ νὰ μιλήσουμε γι' αὐτὴν. Ἦταν σωστὴ ἀποκάλυψις γιὰ μᾶς τόσο ἐνθουσιασμός καὶ πρὸ παντὸς τόσο πνεῦμα.... Θὰ τὴν ξαναβλέπαμε ἄραγε;

Τὸ βράδυ πλάγιασα μὲ τὴ σκέψι μου στὴν Νέλλη. Τὶ χαριτωμένο ὄνομα καὶ πόσο χαρούμενο γιὰ ἕναν φυλακισμένο; Καὶ χωρὶς νὰ θέλω σκέφθηκα τὴν ἰδιαίτερη συμπάθεια ποὺ μ' ἔδειξε. Ἦταν ἄραγε πραγ-

ματικὴ ἢ τὴν ἔδειξε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ σκεπάσῃ κάποιαν ἄλλη; Νὰ π. χ. στὸν Κώστα; Γρήγορα ὄμως ἔδωξα αὐτὴ τὴν σκέψι. Φαινόταν πιὸ ψηλὰ νᾶναι ἀπ' αὐτὲς τὶς ποταπότητες. Τὸ πρῶτ' ἐθύπησα μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς γλυκειᾶς ἀναμονῆς.. Τὸ ἴδιο συνέβαινε καὶ μὲ τοὺς ἄλλους. Ἐννῆ ἢ ὦρα. Ἐννῆμισυ. Μαζεμένοι στὴν καυκελόπορτα περιμέναμε μ' ἀγωνία. Θάρθη ἢ ὄχι; Τὸ Παλαμίδι καὶ ἡ θύμισις του πῆγαν περίπατο. Ἐξαφνα ἕνα γελαστὸ πρόσωπο, μιὰ χαριτωμένη καλλιμέρα καὶ ἡ ἀγωνία τῆς ἀναμονῆς διαλύθηκε. Τριγυρίσαμε τὴν Νέλλη τραγανίζοντας τὶς καραμέλες ποὺ μᾶς ἔφερε καὶ ἀκούγοντάς τὴν νὰ μᾶς διηγεῖται πῶς κατάφερε νὰ τὸ σκάσῃ ἀπ' τὸ σπῆτι της. Μᾶς εἶπε χίλια δυό. Στεκόμασταν ἐκστατικοὶ μπροστά της νὰ τὴν ἀκοῦμε νὰ μιλή. Γι' αὐτὸ ὅταν κτύπησε ἡ μεσημεριάτικη καμπάνα ἀπορήσαμε πολὺ. Θέλαμε νὰ τὴν κρατήσουμε μὰ δὲν μπορούσαμε. Σηκώθηκε νὰ φύγη. Τὴν βλέπαμε γιὰ τελευταία φορὰ. Καὶ γείναν οἱ τελευταῖοι ἀποχαιρετισμοί. Σφιζίματα χεριῶν, εὐχὲς γιὰ τὸ ταξεῖδι δυὸ δάκρυα στὰ μάτια τῆς Νέλλης....

—«Νέλλη κλαῖς;» — «Ναὶ κλαίω.»  
— «Γιατί;» — Γιατίφεύγετε. — Νέλλη θὰ μᾶς γράφῃς ἐκεῖ κάτω ὄλους;»  
— «Ναί, θὰ σᾶς γράφω.»

Κοντὰ στ' αὐτὴ τῆς τῆς ψιθύρισα: — «Καὶ σὲ μένα χωριστὰ Νέλλη θὰ γράφῃς;» — «Ναί, καὶ σὲ σένα χωριστῆ...». Κι' ἡ πόρτα ἢ βαρεῖα σιδερένια πόρτα ποὺ μᾶς κρατοῦσε ἔξω ἀπ' τὸν ζωντανὸ κόσμον ἔκλεισε χωρίζοντάς μας ἀπ' ἐκείνην ποὺ δυὸ μέρες κατὰ σειρὰ μᾶς χάριζε τὴν αὐταπάτη νὰ ξεχάσουμε τὴν φριχτὴ θέσι μας!

Τὴν ἄλλη μέρα ξεκινήσαμε γιὰ τὸ Ναύπλιο. Τὸ ταξεῖδι μας κοπιαστικὸ καὶ ταπεινωτικὸ. Ὅσο μπορούσαν μᾶς ξεευτέλιζαν οἱ φρουροὶ στὸν δρόμο. Εὐτυχῶς ποὺ φθάσαμε γρή-

γορα σχετικῶς. Ἡ ἀφιξίς μας χαίρετίστηκε μ' ἀνακούφισι γιὰ νὰ γίνῃ ξανά μαύρη ἀπελπισία. Μᾶς ἔβαλαν σὲ μιὰ αἴθουσα ποὺ εἶχε πάνω ἀπὸ 80 φυλακισμένους! Ἀνήλιαγο τὸ κτίριο, ὑγρὸ, μουχλιασμένο κι' ἐπὶ πλέον 90 ἀναπνοὲς ἀνθρώπων.

Στὸν ἐρχομὸ μας στὸ Ναύπλιο βρήκαμε νὰ μᾶς περιμένει, ἕνα γράμμα: τῆς Νέλλης. Γιὰ προσφώνησι εἶχε: «Ἀγαπητοὶ ὄλοι», κι' ἦταν γραμμένο μὲ μπρίο καὶ κέφι γεμᾶτο ζωὴ καὶ ξεσηκωμό.

Θυμᾶμαι τὴ χαρὰ ποὺ σκόρπισε 'κεῖνο τὸ γράμμα—τόσο δαχαρτάκι—στὶς ἀπογοητευμένες καρδιές μας. Δὲν ξέχασε κανένα μας. Ἀνάφερε ὄλων τὰ ὄνόματα μὲ κάποιαν παρατήρησι ἢ μὲ κάποιον χαρακτηρισμό. Κι' ἔφτασε μόνο του νὰ μᾶς ξαναδώσει τὸ γέλιο, τὴν εὐθυμία τὴν ἐλπίδα. Μετὰ εἶχα κι' ἐγὼ γράμμα τῆς ἰδιαίτερο. Μ' ἔγραφε πῶς διάβαζε τὸνομά μου στὶς ἐφημερίδες, πῶς ἤμουν παλλικάρι καὶ πῶς ἔβαλε στὸ νοῦ της νὰ μὲ γνωρίση. Δεχόταν νὰ μὲ γράφει μὲ τὸν ὄρον νὰ μὴν τὸ πῶ τῆς παρέας μου, θὰ μοῦ γράφε πάντα χωριστὰ ἀπ' τοὺς ἄλλους μὰ κ' ἐκείνους δὲν θὰ τοὺς ξεχνούσε.

Ἐτσι ἄρχισε μιὰ ἀλληλογραφία τρικουβερτη, χωριστὰ μὲ μένα κάτι ἀπλᾶ σοβαρὰ γράμματα καὶ χωριστὰ μὲ τοὺς ἄλλους γεμᾶτα ἀπὸ σπιρτάδα. Σοφίζόταν κι' ἔγραφε τὰ πιὸ περίεργα πράγματα γιὰ νὰ μᾶς μεταδώσῃ ἔστω καὶ λίγη εὐθυμία.

Μιὰ φορὰ μάλιστα ζήτησε νὰ δώσῃ τὸν τίτλο τοῦ κουμπάρου σὲ 'κεῖνον ποὺ θαῦρισκε τὰ ὠραιότερα ὄνόματα γιὰ τὰ δυὸ πουλιὰ ποὺ ἀγόρασε ἐπίτηδες. Σωστός διαγωνιμός. Ἄλλος τῆς εἶπε: Νέλλη. Ἄλλος Ζάν νι. Ἄρκ, ἄλλος Ἀρετοῦσα, ἄλλος Ζουζοῦ, Λουλοῦ καὶ μόνο ἕνας Ἐλευθερία. Διάλεξε μόνο τὸ Ἐλευθερία. Τὸ ἄλλο τὸ βάφτισε μόνῃ της καὶ τᾶβαλε «Κολοκοτρώνη» λέγοντας πῶς ἔχει ἰδιαίτερη ἀδυνα-

μία στα έλληνικά όνόματα και έξαιρετική στον Γέρω του Μωρηά.

Κάποτε πάλι μάζεψε καμμιιά δεκαπενταριά κάρτες ήθοποιών και μάς τις έστειλε βάζοντας από πίσω και τὰ σχετικά δίστιχα έπιγράμματα. Κι' ήταν τόσο ψυχολογημένα, τόσο άληθινά σταλμένα που όλοι μας είμασταν ένθουσιασμένοι.

Ποϋ ήξερε πώς ο Π. έκανε συλλογές γυμνών και τούβαλε μια με μαγιώ! Κι' όμως έτσι όπως τὸ γράφω ήταν.

Όταν μοίραζα τις κάρτες όλοι στάθηκαν με στάση προσοχής περιμένοντας ο καθένας τὴ σειρά του. Κι' όταν τέλειωσα κι' ο γέρος και παντρεμένος τῆς παρέας με είπε παραπονεμένος:

«Γιὰ κύττα καλά,, ξέχασες μήπως κανένα;» τὸν λυπήθηκα στ' αλήθεια. Ἦταν νστόν μόνο πούδεν έστειλε γιατί είχε οίκογένεια.

Ἡ ιδιαίτερη μας άλληλογραφία έξακολουθοϋσε μαζί με τὴν Νέλλη. Καί θάμασταν φίλοι τέλειοι άν ένα μεγάλο σημάδι δέν φαινόταν στον όρίζοντα. Ἄν τύχη κι' έβγαινα από τὴ φυλακή, μ' έγγραφε, δέν έπρεπε νά τὴν ζητήσω και νά τὴν δώ. Μάταια τὴν ζητοϋσα έξηγήσεις. Δέν μέδεινε και τότε μοϋ ξανάρθε ἡ σκέψις μήπως κάτω άπ' τὸν ένθουσιασμό της κρυβόταν ἡ συμπάθεια στον Κώστα.

Δέν ήθελα νά τὸ πιστέψω και για νά γλυτώσω άπ' τὸν πειρασμό έκανα ύπαινιγμό σ' ένα μου γράμμα. Δέν μ' έγγραφε τίποτα πάνω σ' αυτό παρὰ μ' έλεγε άπλως ότι είχα τὴ διεϋθυνσή της κι' ότι άν έβγαινα θά μπορούσα νά τὴν δώ. Μά μετά τὰ γράμματά της άρχισαν νά μὴν είναι τόσο θερμά. Κι' ίσα ίσα τότε για κακή μου τύχη έπεσα βαρειά άρρωστος. Με πήγαν στο νοσοκομείο. Δέν μπόρεσα νά τῆς γράψω. Πήρα κάρτα της μά δέν άπάντησα ξανά. Πυρετός, πόνος, έξάντλησις, άπαγοήτευσις, με βρήκαν όλα μαζί και συνωμότησαν νά σταματήσουν

τὴν άλληλογραφίαν μας. Ἔγινα καλά ύστερα από 4 μήνες. Μά δέν έδινε πι ά σέ κανέναν σημεῖα ζωῆς ἡ Νέλλη. Ἔχασα τὰ ίχνη της. Κι' όταν μετά από 8 μήνες έντελως άνέλπιστα μάς δώσαν άμνηστεια ἡ πρώτη μου δουλειά ήταν νά τρέξω στην πόλι Κ. Προσπάθησα νά δώσω δημοσιότητα στον πηγαίό μου. Μά πουθενά δέν βρήκα ίχνος της. Κανένας δέν ήξερε νά με πει νέα της. Καί διερωτόμουν. Νάταν άληθινό τόνομα πού μ' έδωσε;

Ἄπελπισμένος πι ά αποφάσισα νά φύγω. Πήρὰ τὸ εἰσιτήριο του βαποριοϋ. Ἔφευγε στις 12 τὰ μεσάνυχτα. Ἔκανα μι άκόμα βόλτα και πήγα στο ξενοδοχείο. Ἐκεί ο ξενοδόχος με είπε πώς πριν λγη ώρα με ζητοϋσαν τὸ τηλέφωνο.

— Ποιός; ρώτησα με περιέργεια.

— Κάποια δεσποινίς Νέλλη. Ἔμαθε τώρα δά τὸν έρχομό και τὴν άναχώρησή σας. Λυπήθηκε πολϋ πού δέν είσασταν έδώ κι' ούτε ήξερε τι ώρα θά γυρίσετε. Σας εϋχεται καλό ταξειδι. Καταστεναχωρημένη πού δέν τώμαθε ωρίτερα.

— Αϋτά μόνον; Τίποτ' άλλο!

— Όχι! Τίποτα!

Ἔφυγα άπ' τὴν Κ. με μι ά κατακαθισμένη πίκρα στην καρδιά. Ποτέ μου όσα χρόνια κι' άν περάσαν κι' όσα άκόμα κι' άν περάσουν, ποτέ μου δέν θά μπορέσω νά έξηγήσω γιατί ἡ Νέλλη άνακατώθηκε τόσο μυστηριώδικα στη ζωή μου. Τι γύρευε από μένα; Γιατί δέν θέλησε νά με ξαναδῆ; Γιατί είμαι βέβαιος βεβαιότατος ότι γνώριζε τὸν έρχομό μου κι' ήξερε τὸ πότε φεύγω. Ἄκόμα κι' όταν με τηλεφώνησε ήξερε πώς δέν βρισκόμουν στο ξενοδοχείο μου. Μά τότε γιατί τηλεφώνησε; Για νά με κάνει νά φύγω γεμάτος γοτεία άπ' τὸ μυστήριό της ἡ μήπως γιατί κι' αϋτὴν τὴν τύλιγε κάποιο μυστικό;

Νά τί δέν μπορῶ νά έξηγήσω άν και περάσαν τόσα και τόσα χρόνια.

Ν. ΟΥΚΙΑΦ

## ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

ΣΤΗΝ ΙΕΡΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΓΙΩΣΦ ΕΛΙΓΙΑ

### I

Ἰερουσαλήμ, ο πόθος τῶν θεῶν!..  
Μές από τῶν καιρῶν τὴν καταφρόνια,  
ύψωνεσαι μεγάλη, τρισαιώνια,  
ὦ έσύ γλυκύτατη Σιών.

Ἡ εϋμένεια του καιροϋ, σ' έχει μοιράνει  
με τῆς χαρᾶς τὴ βούλα τὴ χρυση·  
και νά, πάνω σουσκύβει και φορεῖ  
στην κάμη σου τῆς αἴγλης τὸ στεφάνι.

Πλέεις σέ ἡλιοφως και διαμαντένια σκόνη,  
κάτω από τὸν γαλάζιο σου οϋρανό,  
και τὸ γιομάτο άνάσασμά σου, άχνό,  
σε γλύκα ἡ εϋωδιά σ' άνελιγώνει.

Ἄγγελοι άλαφροπαίζουν τὴν αϋγή,  
σπαθίζοντας τὸν ἡσυχον αἰθέρα,  
γλυκά δοξολογώντας μι ά μητέρα  
πού μπρός της τώρα γονατίζει ἡ γῆ...

Κι' όταν τὸ βράδι πέφτει άγαλινά  
στα μαϋρα κρέπια του και σε τυλίγει,  
κάθε μυστηριακή φωνούλα, σμίγει  
σ' ένα γλυλύτατο, Ὡσαννά, Ὡσαννά!...

### II

Τὰ τέκνα σου, πουλιά κι' έχουν μισέψει  
χαμοσυρμένα σ' έρημες άκτές·  
στην προσκαιρη ζωῆ ταξειδευτές,  
του χρυσαφιου τὴ λάμψη έχουν ζηλέψει.

Ζοϋνε τ' άγαπημένα σου τὰ πλήθη  
σε χώρα άλαργεμένη μακρυνή,  
όμως ἡ θύμησή σου, πάντα άχνή,  
λυγμός πού όλο άνεβαίνει από τὰ στήθη.

Βαρειά ἡ κατάρα και προγονική,  
θηλειά τους σφίγγει τὸ άδικόχυτο αίμα  
και σένα, ὦ ρήγισσά μου δίχως στέμμα,  
σ' άφίνουν τὰ παιδιά σου έρημική.

Μά ἡ καθεμιά ψυχούλα, νοσταλγεῖ  
γλυκό τὸ γύρισμά της στην πατρίδα,  
κι' έχουν βαθειά κρυμμένη τὴν έλπίδα,  
ν' άναπαυθοϋν στην άλαφρή σου γῆ.

“Ένας Μωϋσής ξανά στα μέρη εκείνα,  
θά φέρει τὰ χαμένα σου παιδιά,  
στά χείλη ψαλμουδιές, καὶ στή ματιά  
θ’ ἀλαφροπαίζει τῆς χαρᾶς ἢ ἀχτίνα.

## III

“Ὅμως ὦ πόλη, μάννα ὀρφανεμένη,  
ὁ μυστικός σου πόνος, δὲ λαλεῖ  
τὴν πίκρα ποῦ ἔμαθε ἢ ψυχὴ νὰ κλεῖ  
βαθεῖα στά στήθεια διπλοφυλαγμένη.  
Παντοτεινὰ τὸ μάτι σ’ ἐπιβλέπει  
χίλιων θεῶν ἐπάνω σου στητό,  
καὶ ἀνθίζεις κρινολούλουδο γερτὸ  
κάτω ἀπὸ τῆς πορφύρας τῶν τῆ σκέπη.

“Ὁ μέγας Θεός σου ὁ ἄγριος Ἰεχωβά,  
πάνω σὲ χρυσονέφελα καβάλλα  
ἀναθυμᾶται τὰ ἔργα τὰ μεγάλα  
συσπᾶνοντας τὰ χείλη τὰ βουβά.

Κι’ ὁ Ναζωραῖος τὸ ξανθὸ παιδί,  
χλωμὸς ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας,  
γλυκά, τὰ λόγια αὐτὰ τῆς ἀφθαρσίας,  
μιλάει στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ:

«Μακάρια πόλη τῆς φωτιᾶς ἢ Γέενα  
κι’ ἂν σὲ κυκλώσει, πάντα θ’ ἀναζεις·  
μέσ ἀπ’ τῆ στάχτη φοίνικας θ’ ἀνθεις!..»  
ἔτσι μιλάει κι’ εἶναι δική σου γέννα.

## IV

Στοὺς κόρφους σου, ἢ κάθε νέα θρησκεία,  
γίνεται σύμβολον αἰώνιο, φωτεινό·  
κ’ ὕστερα ἀπ’ τὸν γαλάζιό σου οὐρανό,  
ἔσύ εἶσαι τῶν θεῶν ἢ κατοικία.

Τὴν ἱστορία σου, τοῦ αἰῶνα τοῦ χρυσοῦ  
μέ τις Κανὰ καὶ τις Τιβεριάδες,  
τὴν ἔγραψαν οἱ μαθηταὶ ψαράδες  
παρμένη ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ

Κι’ ἂν φρικαλέος κοντὰ σου παραστέκει  
ὁ θρῆνος τοῦ μεγάλου Ἰερεμία,  
πόλη, πεσμένη στὴν παρανομία,  
μαρτυρικὸ τὸ στέφανο σοῦ πλέκει.

Ἀκόμη, ἐσένα τώρα ὦ τρισαγία,  
μέ τὴν αἱματωμένη κεφαλή,  
γονατιστὴ, τὰ πόδια σου φιλεῖ—  
Κι’ ἄς μοίρεται κι’ ἄς κλαίει ἢ Παναγία.

....”Ὀνειρο μέσ στὸν ὕπνο τῶν λαῶν,  
φαντάζεις σύμβολο τρανὸ στὸν πόθο·  
καί, μάννα καθεμιᾶς ψυχῆς σὲ νοιώθω,  
Ἰερουσαλήμ, ἢ πόλη τῶν θεῶν.—

ΑΛΕΚΟΣ ΦΡΑΓΚΟΣ

## ‘Ο Παπᾶ - Νικόλας

Βαρὺς ὁ χειμῶνας! Ἡ Θράκη  
ζοῦσε μέσα στὴν ἀγωνία τῆς προ-  
σμονῆς. Σὰν ὑπόκωφο μουγκριτὸ  
θεριοῦ, ἔφτανε ποῦ καὶ ποῦ ἢ βουῆ  
τοῦ κανονιοῦ, στοὺς σκλάβους, σὰ  
μιὰ φοβέρα ἢ σὰν ὑπόσχεση γιὰ  
τὸν προσεχῆ τους λυτρωμό.

Καὶ σὰν ἔπεφτε ἢ νύχτα, ἢ θεο-  
σκότεινη καὶ παγωμένη Δεκεμβριά-  
τικα νύχτα, ὅλα ἠσύχαζαν. Παντοῦ  
ἔρημια! Μόνον ὁ ἄγριος ἀγέρας μᾶ-  
στίγωνε στὸ πέρασμά του τὰ πάντα  
μουγκρίζοντας ἢ καὶ σφυρίζοντας  
σὰ φίδι, ποῦ κυνηγᾷ τὸ θύραμά του.  
Καὶ μαζὶ μ’ αὐτὸν ἀκούγονταν καὶ  
τὸ μονότονο χτύπημα ποῦ ἄφινε στὸ  
πέρασμά του τὸ χοντρὸ ροζιάρικο  
ραβδί τοῦ Μεκτοῦ στὸ καλντερίμι.

Μιὰ τέτοια νύχτα ἦταν καὶ τότε,  
ποῦ ὁ παπᾶ-Νικόλας τράβηξε γιὰ  
τὸ Χατζῆ Μουσταφᾶ, τὸ μικρὸ χω-  
ριουδάκι ποῦ δὲν θᾶχε πιότερες ἀ-  
πὸ πενήντα οἰκογένειες, ὅλες βουρ-  
γάρικες, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Μαθιὸ τὸ νε-  
κροθάφτη, τὸν μόνον ρωμῆ στὸ χω-  
ριό, ποῦ ἐπειδὴ ἤξερε καλὰ τὰ βουρ-  
γάρικα, ζοῦσε ἔρημος ἐκεῖ, κάνον-  
τας καὶ χρέη γραφιά καὶ διαβάζον-  
τας πότε-πότε περικοπὲς ἀπὸ τὸ  
Βαγγέλιο στοὺς λίγους πιστοὺς σ’ ἔ-  
να Βουργάρικο ἐρημοκκλήσι.

Καὶ θᾶταν περασμένα μεσάνυχτα  
δταν ξύπνησε τὸν παπᾶ-Νικόλα ἕνα  
βουργαροπαίδι, λέγοντάς του πὼς ὁ  
γέρο-Μαθιὸς ἦταν στά τελευταῖα  
του καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ πάη,  
νὰ τὸν ξεμολογήσῃ καὶ τὸν χωρέ-  
σῃ.

Ντύθηκε γρήγορα ὁ παπᾶ-Νικό-  
λας, ἔβαλε σ’ ἕνα δισάκι ὅτι τοῦ  
χρειάζονταν γιὰ νὰ μεταλάβῃ τὸν  
γέρο-Μαθιὸ, τὸ φορτώθηκε στὴ ράχη  
του καὶ μπρὸς τὸ βουργαροπαίδι μ’  
ἕνα φανάρι καὶ πίσου αὐτός, τράβη-  
ξαν γιὰ τὸ Χατζῆ Μουσταφᾶ.

Κι’ ἔκανε ἕνα κρῦο διαβολεμένο,  
ποῦ τρυπάνιζε τὰ κόκκαλα τοῦ παπᾶ-  
Νικόλα, ποῦ ὅπως ἦταν φτωχὸς δὲν  
εἶχε οὔτε μιὰ κάπα νὰ ρίξῃ στὴν  
πλάτη του.

Καὶ τραβοῦσαν μὲ γρήγορο βῆ-  
μα, μέσα στὸ βαρὺ χιόνι ποῦχε σα-  
βανώσει γύρω-τριγύρω ὅλη τὴ γῆ καὶ  
μὲ μόνον σύντροφο τὰ οὐρλιάσματα  
ποῦ ἄφηναν ἀργὰ καὶ ποῦ τὰ τσα-  
κάλια καὶ οἱ λύκοι ἀπ’ τ’ ἀντικρυ-  
νὸ βουνό.

‘Ο παπᾶ-Νικόλας ἦταν ἀπ’ τοὺς  
λίγους πολυλογάδες, μὰ τὸ κρῦο  
τοῦχε παγώσει τὸ στόμα μ’ ὄλο  
τοῦχε μεγάλη ὄρεξη ν’ ἀνοιξῇ κου-  
βέντα μὲ τὸ βουργαροπαίδι. Ἔτσι  
περπατοῦσαν σιωπηλοί, ὡς ποῦ ἄρ-  
χισαν οἱ θύμησες νὰ ζώνουν τὸ κε-  
φάλι του. Κι’ ἦρθαν στὸ θυμητικὸ  
του διάφορες εἰκόνας ἀπ’ τὰ νειάτα  
του.

Δὲν ἦταν πάντα παπᾶς. Μιὰ μα-  
κρυνὴ ἐποχὴ, νέος, πολὺ νέος ἀκόμα  
ἔκανε τὸ δάσκαλο στὸ Σκεπαστό.  
Ἦταν ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο σκολειό,  
ἀφοῦ εἶχε δυὸ δασκάλους καὶ μιὰ  
δασκάλα χώρια ἀπὸ τὸν διευθυντὴ.

‘Ο ἄλλος δάσκαλος ἦταν ὁ Μα-  
θιὸς, αὐτὸς ποῦ πήγαινε τώρα νὰ ξε-  
μολογήσῃ. Ἡ δασκάλα ἦταν πολὺ  
νέα καὶ καινούργιοφερμένη στὸ σκο-  
λεῖο. Ἦταν γεματούτσικη. Ἄ! ὁ  
παπᾶ-Νικόλας εἶχε πάντα συμπά-  
θεια στὶς γεματούτσικες γυναῖκες.  
Ἄλλὰ ἢ Ἀργυρῶ-ἔτσι λέγανε τὴ  
δασκαλίτσα—ἦταν σεμνὸ κορίτσι καὶ  
κῦτταζε τὴ δουλειά της

‘Ο παπᾶ-Νικόλας, λοιπόν, τὴν ἀ-  
γάπησε, μὰ ἦταν ντροπαλὸς καὶ δὲν  
ἀπεφάσιζε νὰ τῆς μιλήσῃ. Ἀντίθετα  
ὁ Μαθιὸς ἦταν ξεβγαλμένος σ’ αὐτὰ  
καὶ τῆς ἔκανε ἀνοιχτὸ κόρτε. Ἄλλὰ  
ἢ Ἀργυρῶ κῦτταζε τὴ δουλειά της.

Μόνον ποῦ καὶ ποῦ, δταν ἢ δουλειά

τὰ ἔφερνε ἔτσι καὶ μιλούσανε μὲ τὸν παπᾶ-Νικόλα, γίνονταν κατακόκινη καὶ κατέβαζε τὰ μάτια. Ἔτσι περνοῦσε ὁ καιρὸς. Ἐφτάσε τὸ καλοκαίρι. Σὲ λίγες μέρες ἢ Ἀργυρούλα θὰ ἔφυγε γιὰ τὶς Σαράντα Ἐκκλησιές. Θᾶκανε τὶς διακοπὲς τῆς μὲ μιὰ θεία τῆς ποῦχε ἐκεῖ καὶ μὲ τὰ ξαδέλφια τῆς. Τότες ὁ παπᾶ-Νικόλας δὲ βάσταξε, ἔβαλε τὸν Μαθιὸ νὰ τῆς ζητήσῃ μιὰ συνάντηση γιὰ λογαριασμὸ του. Ὁ Μαθιὸς δέχτηκε μὰ τὸ ὑψερε ἀρνητικὴ ἀπάντησι. Καὶ τὸ πιὸ περιεργὸ ἦταν, ὅτι τὴν ἄλλη μέρα κι' ὄλας ἔφυγε ἢ Ἀργυρούλα ἀπὸ τὸ Σκεπαστὸ καὶ ἀπὸ τότε δὲν τὴν ξαναεἶδε κανεὶς... «Φτάσαμε». Τὸν ξύπνησε, ἢ φωνὴ τοῦ βουργαροπαιδίου, ἀπὸ τὶς ὄνειροπολήσεις του.

Ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ κάτω ἀπὸ ἓνα γέρικο πλατάνι ἦταν τὸ καλύβι τοῦ γέρο-Μαθιοῦ τοῦ νεκροθάφτη. Ἐνα μικρὸ καντήλι φώτιζε θαμπὰ μὲ παιχνιδιάρικες σκιές τὸ μέσα τῆς κάλυβας. Ἐπάνω σ' ἓνα ξύλινο κρεββάτι, κείτονταν ὁ γέρο-Μαθιὸς.

Ὁ Παπᾶ-Νικόλας φόρεσε ἡσυχὰ ἡσυχὰ τὸ πετραχήλι του, πῆρε στὰ χέρια του ἓνα σταυρὸ κι' ἓνα προσευχητᾶρι καὶ πλησίασε στὸ κρεββάτι τοῦ ἑτοιμοθάνατου.

Ὁ Γέρο-Μαθιὸς ἄνοιξε τὰ μάτια του:

— Παπᾶ-Νικόλα, σ' εἶσ' ναί;

— Ἐγὼ τέκνον μου.

Ὁ Γέρο-Μαθιὸς ἔκλεισε πάλι τὰ μάτια του καὶ χωρὶς νὰ πῆ τίποτε ἄλλο, ἄρχισε μὲ βαρεῖα φωνὴ σβυσμένη νὰ διηγῆται:

— Θυμᾶσαι, Παπᾶ-Νικόλα, τότε ποῦμαστε δάσκαλοι στὸ Σκεπαστό;

Χωρὶς νὰ ξέρει γιατί ὁ παπᾶ-Νικόλας, ἔννοιωσε ἓνα σφίξιμο στὴν καρδιά του:

— Θυμᾶμαι, εἶπε, μὲ ραγισμένη φωνή.

— Θὰ θυμᾶσαι καὶ τὴ δασκαλίτσα, τὴν Ἀργυρῶ, συνέχισε ὁ ἑτοι-

μοθάνατος;

— Θυμᾶμαι, ἀπάντησε πάλι ὁ παπᾶ-Νικόλας μὲ πειθὸ σβυσμένη φωνή.

Ὁ Γέρο-Μαθιὸς στάθηκε λίγο. Ἐπειτα συνέχισε:

— Ἡ Ἀργυρῶ... σ' ἀγαποῦσε πολὺ τότε. Ἐσὺ δὲν τὸ κατάλαβες, μὰ γὼ τῶχα νοιώσει. Κι' ὅταν θᾶφευγε θυμᾶσαι λέω; Δέχθηκε τὴν ἀπάντησι ποὺ τῆς ζήτησε καὶ τὸ ἴδιο τὸ βράδυ σὲ περίμενε στὸν κήπο τοῦ σπητιοῦ τῆς. Μὰ σὺ δὲν πῆγες. Δὲν πῆγες ναὶ βέβαια, ἀφοῦ ἐγὼ σοῦπα ὅτι δὲν δέχθηκε νὰ συναντηθῆτε. Πῆγα ὅμως γὰρ... Ἦταν νύχτα μαύρη καὶ δὲ μὲ χαμπέρισε. Μὲ πῆρε γιὰ σένα... Ἄ! Σ' ἀγαποῦσε πολὺ αὐτὸ τὸ κορίτσι κι' ὑπόφερε πολὺ.

— Ὁ Μαθιὸς τέντωσε τὰ μούδιασμένα του μάτια καὶ γύρισε τὸ σβυσμένο του βλέμμα στὸ πρόσωπο τοῦ παπᾶ-Νικόλα:

— Μ' ἀκούς; ρώτησε σιγά.

Τὸ πρόσωπο τοῦ παπᾶ ἦταν καταϊδρωμένο καὶ τὰ χεῖλη του σφιγμένα:

— Σ' ἀκούω, εἶπε μὲ φωνὴ ποῦμοιαζε σὰν κλάμα.

Ὁ Γέρο-Μαθιὸς, ἀνάσανε λίγο καὶ συνέχισε:

— Καὶ κείνο τὸ βράδυ μοῦ δόθηκε νομίζοντας πὼς δίνονταν σὲ σένα. Μὰ ὅταν ἔφευγα καὶ μ' ἀπόβγαλε ὡς τὴν πόρτα, μιὰ ἀχτίδα τοῦ φεγγαριοῦ ποὺ κείνη τὴν ὥρα ἔβγαине, φώτισε τὸ πρόσωπό μου. Τότε μ' ἔνοιωσε. Μὰ δὲν εἶπε οὔτε λέξη!... Τ' ἄλλα τὰ ξέρεις, ἔφυγε τὴν ἄλλη μέρα χωρὶς νὰ δῆ κανένα...

Σώπασε. Ἐξω σφύριζε δαιμονισμένα ὁ βορριάς κι' ἀπὸ μακρὰ ἔφταναν τὰ οὐρλιάσματα τῶν λύκων καὶ τῶν τσακαλιῶν. Τὸ καντήλι τσιτσίριζε, ἑτοιμάζονταν νὰ σβύσῃ.

Ὁ Παπᾶ-Νικόλας ἄνοιξε τὸ προσευχητᾶρι κι' ἄρχισε νὰ μουρμουρίζῃ μιὰ προσευχή.

Σὲ λίγο ὁ γέρο-Μαθιὸς ξανάνοιξε τὰ μάτια του. Τὸ βλέμμα ἦταν σβυσμένο:

## ΟΙ ΛΕΥΚΕΣ

(Βραβεῖον φιλολογικοῦ διαγωνισμοῦ Θεσσαλονίκης 1933)

...Θυμᾶμαι κάποια βράδυα  
λευκά, δικά μας...

Μᾶς χαιρετοῦν οἱ λευκὲς  
στὸ πέρασμά μας.

...Νὰ παίξει τὸ φεγγάρι  
μὲ τὰ μαλλιά σου...

Μὲ λαχταροῦν γερμένο  
στὴν ἀγκαλιά σου.

...Μαλλάκια μεταξένια  
νὰ λαμπυρίζουν...

Σιγοθροοῦν οἱ λευκὲς  
κάτι γνωρίζουν.

...Κρυφὰ κείνες τὶς νύχτες  
τὰ μίλητά μας...

Δὲς, ξαίρουν τὶς ἀγάπες,  
τὰ μυστικά μας.

...Παιδοῦλες ἴδαναι οἱ λευκὲς  
ποῦ λαχταρίζουν...

Αὐγούλα, τὴν ἀγάπη  
μᾶς ψιθυρίζουν:

(...Θυμᾶμαι κάποια βράδυα  
λευκά, δικά μας...

Γλυκανασαίνουν λευκὲς  
στὸ περασμά μας.

(Ἀπ' τὰ «Τραγοῦδια τῆς Αὐγῆς»)

ΘΑΛΗΣ ΡΗΤΣΙΔΗΣ

— Πεθαίνω, εἶπε, σχώρα με...

— Σχωρεμένος, ἀπάντησε σταθερῇ ἢ φωνῇ τοῦ παπᾶ-Νικόλα ἐνῶ ἀπὸ τὰ μάτια του κυλοῦσαν δυὸ δάκρυα πᾶνω στὰ μαραμμένα μάγουλα.

Ἐξω ἄρχιζε νὰ χαράζῃ. Δὲν φουσοῦσε πειὰ ὁ δαιμονισμένος ἐκεῖνος ἀγέρας. Μόνον ποῦ καὶ ποῦ μερικὲς νυφάδες πέφτανε στὴ γῆ.

Χιόνιζε!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΟΡΕΙΝΟΣ

ΔΙΟ ΤΑ «ΨΥΧΗΣ ΧΑΜΟΓΕΛΛΑ»

## ΥΣΤΕΡΑ ΛΟΓΙΑ

Βασίλισσα παρήγορη  
τοῦ Νοῦ καὶ τῆς Καρδιάς μου,  
μόνο στὰ μάτια Σου ἔνοιωσα  
τὴ γλύκα τῆς χαρᾶς μου!  
Στεφάνι τὰ φιλάκια Σου  
στὸ μέτωπο φοροῦσα  
κι' ἦσουν γιὰ μένανε ἢ ζωὴ  
κι' εἶσαι γιὰ μένα ἢ Μοῦσα.

Βασίλισσα παρήγορη,  
Νιότη ἁμορφῆ μου, τόρα  
μὴ ἀφίνεις μόνο κι' ἔρημο στὴν ὕστερη τὴν  
ὥρα  
τὸ γεροντάκι τὸ ρικνὸ  
καὶ γίνου νεκροφόρα!

1936

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

(ἀνέκδοτο)

## ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Δὲν ξέρω πιὸ γλυκὸ καὶ ἀπλὸ νανούρι-  
σμα,  
ἀπὸ μιὰ ἡρεμῆ βροχούλα π' ἀργοπέφτει,  
σὲ νύχτα σκοτεινὴ, ποῦ καθρεφτίζεται,  
σὰ μαῦρη ἀράχνη, μὲς' στ' Ἀπείρου τὸν  
καθρέπτη.

Δὲν ξέρω πιὸ γλυκὸ κι' ἀπλὸ νανούρισμα'  
Μόνον αὐτὸ μπορῶ νὰ πῶ καὶ τίποτ  
ἄλλο.  
καὶ δὲ βολεῖ λὲς καὶ μοῦ παίρνει τὴ μιλιὰ,  
τὴ θλιμμένη κι' αἰῶνια ὁμορφιά τῆς νὰ  
ψάλλω....!

Κι' ὅταν ἀρχίζει, βαρεῖα καὶ βαθυστέ-  
[ναχη,  
κλείνω τὰ μάτια μου κι' ἀκούω τὴ μουσι-  
κή τῆς,  
μιὰ μουσικὴ πρωτάκουστη κι' ἀνεύρετη,  
γιατὶ δὲ μοιάζει μὲ καμμιά, κι' εἶναι δι-  
κή τῆς!

Μῆτε τῆς μάννας τὸ κελᾶϊδισμα τὸ πρόσ-  
[χαρο,  
μῆτε τὸν ἦχο τῆς καμπάνας παραβάλω.  
Δὲν ξέρω πιὸ γλυκὸ κι' ἀπλὸ νανούρισμα!  
Μόνον αὐτὸ μπορῶ νὰ πῶ καὶ τίποτ' ἄλλο  
(ἀνέκδοτο)

ΚΩΣΤΗΣ ΚΟΚΟΡΟΒΙΤΣ

# Η ΜΠΟΡΑ ΞΕΣΤΑΣΕ

ΝΟΥΒΕΛΛΑ

Ἡ Νίνα τώρα καὶ ἓνα μῆνα εἶναι ὑπάλληλος στὸ παραγγελιοδοχικὸ γραφεῖο τοῦ κ. Τοναρά. Θὰ τὴν ξπαιρνες ὡς εἴκοσι χρονῶνε. Ἴσως καὶ λίγο περιοριστότερο. Στρογγυλοπρόσωπη, μὲ μιὰ μυτίσσα τσαχπίνικια ἀνασηκωμένη, μελαχροινή μὲ μαῦρα πυχτὰ μαλλιά καὶ χαδιάρικα μάτια.

Ὡστόσο μέσα στὸ ιδιαίτερο γραφεῖο ποῦ ἔχει καὶ τὸ ταμεῖο ὁ κ. προϊστάμενος ἔχει κλείσει τὰ λίγα ἀνθισμένα χρονάκια της.

Τὸ καμαροῦλι ἐκεῖνο ἦταν ἀνήλιαγο, στενόχωρο, σὰν κελὶ φυλακισμένου. Μὰ κ' ὅσα εἶναι γύρω της ἀπὸ τὸ σπῆτι τους ὡς ἔω μοιάζουν μελαγχολικὰ καὶ ἀσήμαντα.

Ἡ ζωὴ της περνᾶ τὸ ἴδιο σκοτεινὴ, ὅπως μιὰ μουλιασμένη φθινοπωρινὴ μέρα.

Δουλειὰ ἀπ' τὸ πρωῒ ὡς τὴν νύχτα, ὕστερα σπῆτι της. Τὰ ἴδια τὴν ἄλλη μέρα.

Μὰ πάλι καλὰ. Εἶναι ἐφαριστημένη. Ἔχει δουλειὰ. Καὶ λοιπὸν δὲν θὰ πεινᾶνε πιά, αὐτὴ καὶ ἡ μάνα της. Δὲν ἦταν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τους ἔτσι... Ἐμπορος ὁ πατέρας της. Καλοπερνάγανε. Μὰ ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ τὸν βρῖσκει μιὰ τρομερὴ χασοῦρα. Ἐνα Κράχ στὸ χρηματιστήριο ξαφνικὸ καὶ πᾶνε ὅλα. Τὸν πέρνει κατὰκαρδὰ ἡ πίκρα. Τὴ θὰ ἀπογίνῃ σπῆτι ἢ κινδύου; Ἡ κόρη του; Καλομαθημένες αὐτές. Ἀρχοντομαθημένες μὲ τὰ ὅλα τους. Μὰ ἔπνιγε τὴν ἀγωνία του στὸ κρασί. Ἐπνε τὰ λίγα λεπτουδάκια ποῦ τοῦ εἶχαν ἀπομένει ἀκόμα. Ἐπνε λίγο λίγο, καὶ τὴν ἀδύναμη συμφουρισμένη ζωὴ του. Ὡς ποῦ τὸν φέρνον ἓνα δειλινὸ ξερὸ στὸ σπῆτι. Τοῦ μλοῦν, τὸν ἀγγίζουσιν. Πάγος. Νεκρός... Ἀπὸ τότε στὸ κατόπι τους ἡ συμφορὰ... Ἐνα ἓνα, ξεπόρτιζαν τὰ καλλὰ τους πράγματα. Στολίδια Χρυσοφικὰ. Καὶ ὕστερα; οὔτε πεντάρα. Τὴ νὰ κάνουν; Καὶ χροῆ καινούργια πλαῖ στα παλιά. Ὁ μπακαλῆς,

ὁ Φουρνάρης, νοίκια. Ἡ Νίνα ἦταν γραμματισμένη, εἶχε βγάλει λέει τὸ Γυμνάσιο. Μὰ ποῦ νὰ δουλέψῃ; Ποιὰ πόρτα νὰ κτυπήσῃ; Ἄνήξερη γιὰ ὅλα... Ὅλες κείνες τὲς μέρες κατὶ τῆς ἔσφιγγε τὸ λαιμό. Γιατί ὁ Θεὸς σκεφτότανε μὲ πίκρα νὰ ὁμοιάζῃ καὶ αὐτὸς μὲ τοὺς ἀνθρώπους; Γιατί νὰ εἶναι καὶ αὐτὸς τώρα κακὸς μαζί τους;... Τὴ σοῦ κάναμε Θεοῦλη μου; ;

Μιὰ μέρα νὰ καὶ τοὺς ἐπισκέφτεται ὁ κ. Νίκος παραγγελιοδόχος. Φίλος παλιὸς τοῦ πατέρα της... «Νὰ δουλέψῃς. Μάλιστα. Γιατί ὄχι;— Τοῦ ἀπαντᾷ ἐκεῖνη κοκκινίζοντας...— Ὅριστε τῆς λέει μετὰ χαρᾶς. Τὸ γραφεῖο μου στὴν διάθεσί σου. Νὰ καὶ προκαταβολὴ τοῦ μισθοῦ. Κι' ἴσια, ἴσια ἔφτανε στὴν ὥρα.

Ὅτι ποῦ εἶχε κατὰ νοῦ νὰ διώξῃ τὸν ὑπάλληλο τῆς γραφομηχανῆς... «Ἐ πάντα τὰ κορίτσια τὰ καταφέρνουν καλλίτερα στὴ δουλειά. Καὶ ὅπως τῆς μίλαγε ἀρφωνε τὰ μάτια του πάνω της.

Στὰ μαλλιά, στὰ χέρια, στὸ κορμὶ της, ὀλόκληρο. Ἡ Νίνα ταράχτηκε συγκορμα. Σηκώθηκε βιαστικὰ, πῆγε κ' ἄνοιξε ἀπὸ τὰ δυὸ φύλλα τὸ παράθυρο. «Ἄνοιξες». Ἀπὸ παντοῦ ἀκουγόντουσαν κελადήματα πουλιῶν. Δυὸ σπουργιτάκια περάσανε ἀπὸ πλάιτης, πῆγαν καὶ κάθησαν στὸ κοντινὸ δέντρο μ' ἓνα δροσερὸ τιτίβισμα.

Λοιπὸν σύμφωνοι; τὴν ἐρωτᾷ πάλι.— Ναὶ ψιθύρισε. Σύμφωνοι. Ὡστόσο ἐκεῖνα τὰ μάτια του, μιὰ σπιθαμὴ πέρα ἀπ' αὐτήν, νὰ τὴν ξεγυμνώνουν ἀδιάντροπα.

Ἐκεῖνη τῆ μέρα τὴν πέρασε στὸ σπῆτι της, ἀμίλητη μὲ κακὲς σκέψεις. Τὴ νύχτα ξύπνησε ἀπὸ ἐμφύλιτες. Μὲς τὰ ἄλλα εἶδε ὄνειρο καὶ τὸν πατέρα της. Στεκόντανε, λέει, ἀπὸ πάνω της. Ντυμένος μακριὰ καλογεριστικὰ ρουχα. Τὴν κοίταξε ἀμίλητος μὲ τὸ δάκτυλο στὸ στόμα. Καὶ ξαφνικὰ τὸ πρόσωπό του ἀρχίζει νὰ τεντώνῃ σὰ λάστιχο,

νὰ γίνεται παράξενα μακρὸν καὶ ἴσο. Τὰ μαλλιά, τὸ στόμα καὶ ἡ μύτη, πέφτανε ἓνα ἓνα, καὶ στὴ θέσι τους δυὸ φρουχτὲς τρύπες, ποῦ χάσκανε καὶ τὴ κοιτάζανε ἀπαίσια—«Θεῖ μου» ἔκανε ἀλαφιασμένη καὶ ξύπνησε.— Πῶς νὰ μοῦ ξηγήσῃ τὸ ὄνειρο; Νᾶναι κακὸ; Καὶ μονομιᾶς τῆς καρφώνεται στὸ μυαλὸ ὁ Νίκος Μπα! τὸ δίχως ἄλλο δὲ θὰ τὰ βγάζε παστροκὰ μαζί του. Μὰ πάλι νὰ μὴν πᾶ; Ἀδύνατον. Τὴ θάλεγε στὴ μητέρα της ποῦ δὲ θὰ πήγαυε; Ἐπειτα ἡ φτώχεια τους, τὰ χροῆ; Εἶχε καὶ τὴν προκαταβολή. Λοιπὸν θὰ τὰ γύριζε τὰ χρήματα; Ὅχι θὰ πήγαυε. Στὸ κάτω, κάτω, δὲν θὰ τὴν ἔτρωγε ὁ ἄθροπος Φτιάνει καὶ κείνη νὰ μὴν ἔδεινε ἀφορμή. Νὰ κρατήσῃ τὴ θέσι της, θὰ δοκίμαζε τέλος πάντων.

Ὡστόσο δὲν μπόρεσε νὰ κλείσῃ πιὰ μάτι. Κι' ἔταν τὸ πρωῒ ὁ ἥλιος ἄπλωνε καὶ γιόμιζαν οἱ δρόμοι μὲ τὸ χρυσάφι του, ἡ Νίνα ἐλαφριά, σκεδὸν χαρούμενη τράβηξε γιὰ τὴ καινούργια της δουλειὰ.

Βοῆξε τὸν κ. Νίκο στὸ γραφεῖο, νὰ τὴν περιμένῃ. Τὸν χαιρετᾷ ψυχρά, καὶ κάθεται ἀδέξια στὴν καρέκλα ποῦ τῆς ἔδειξε ἐκεῖνος. Ὑστερα τῆς δίδει κατὶ ἐπιστολὲς ποῦ θὰ περνοῦσε, λέει, στὴ μηχανὴ

Ἦρθαν καὶ τὸν ζήτησαν. Ἐφυγε. Ἀπὸ τότε οἱ μέρες περνοῦσαν τὸ ἴδιο. Δουλειὰ. Ντάκ, Ντάκ. Στὴ μηχανὴ ὅλη τὴν ὥρα. Σκυμμένη ἐκεῖ ἀμίλητη, καὶ τίςπερισσότερες φορὲς ὀλομόναχη. Γιατί ὁ προϊστάμενος εἶχε ὑποθέσεις βιαστικὲς ἔξω, τρεξίματι πάνω κάτω Οὔτε νὰ σταματᾷ διόλου. Μὰ καὶ ὅταν λίγο ἔμνε στὸ Γραφεῖο, ἔδειχνε πῶς δὲν τὴν προσέχε.

Λίγο, λίγο σκόρπισαν οἱ ὑποψίες της— ἔχισαν κ' ὅλας νὰ συλλογίζετῃ πῶς εἶχε τύχη. Ἐτεσε σὲ καλὰ χέρια. Σωστά. Καὶ ξεκουράσθη ἡ δουλειὰ της. Καλοπερνοῦσε. Κοντολογίς ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ἀναγκάστηκε νὰ παραδεχτῇ πῶς κάποιος ἀλλαγὴ ἔγνε μέσα της.

Νὰ ποῦμε πρῶτα ἦταν ἄλλος ἀνθρώπος. Νόμιζε ἄλλοιῶς. Νὰ τραβᾷ

στὴ δουλειὰ, ὅλο μὲ τίς μαῦρες σκέψεις της. Νὰ μπαινὴ στὸ γραφεῖο μὲ δυσπιστία καὶ φόβο. Ἄμ ὁ κύριος προτιτάμενος μου βέβαια θὰ νομίζῃ ὅτι θὰ γίνω πιὸ καλὴ μαζί του, ἴσως ἐπειδὴ μὲ μάζεψε ἀπὸ ἐλεημοσύνη. Γελᾷστηκε. Σκυλάκι στὰ πόδια του γώ; Ποτέ Ἀπὸ τότε ἄλλαξε. Στὴν ἀρχὴ πᾶσκιζε τὸ πῶς νὰ φαίνεται πιὸ σοβαρὴ, ἀλύγιστη, ἐκεῖ, στὴ θέσι της ὅλη τὴν ὥρα. Τώρα αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην κάποιας κουβέντας. Ἐτσι δίχως νὰ τὸ νοιώσῃ καλὰ-καλὰ, γένηκε ἡ ἀλλαγὴ.

Καὶ πεισματῶνε γιατί σχεδὸν τὴν ἀπέφυγε ὁ Νίκος, νὰ τὴν ἀρωτήσῃ γιὰ τὸ σπῆτι της. Ποτέ. Ὡστόσο γνωρίζοντουσαν βέβαια ἀπὸ παλιά. Καὶ χιὲς πάλι καθὼς σηκωνότανε νὰ πάρῃ κατὶ χαρτιὰ ἀπὸ τὸ τραπέζι... Ἴσως νὰ τῆς φάνηκε, μὰ ὄχι ἦταν σίγουρη, πῶς τᾶκωσε τὸ βλέμμα του σταματημένον πάνω της, μὲ μιὰ βαθειὰ ἔχθρα. Λοιπὸν; Ἴσως κατάλαβε τοὺς φόβους της. Ναὶ ἔτσι θάτανε. Καὶ τώρα, ἀπὸ μέσα του θὰ τὴν κοροΐδευε βέβαια. Δίκια. Μά... τί φταίω! συλλογίζότανε. Γελᾷστηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ.

Μιὰ μέρα ζυγώνει ἀποφασιστικὰ τὸ τραπέζι ποῦ ἔγραφε ἐκεῖνος καί.. τοῦ χαμογελᾷ κατὰμουτρα. Δίχως καμμιὰ προηγούμενη ἀφορμή. Οὔτε ὑπῆρχε ἀφορμὴ καμμιὰ... Μὰ—ἔτσι τῆς ἦρθε. Ἐπειτα ἔκανε κατὶ ἄλλο. Μὲ τὸ τετραδίου τῶν λογαριασμῶν στὸ χέρι, ἦρθε καὶ κάθησε κοντὰ του. Τὸν παραμυλοῦσε, λέει, νὰ τὴν βοηθήσῃ λίγο. Τὴν κῦτταζε μὲ κατάπληξι, καὶ τὰ μουσοῦδια του σκεπάστηκαν μὲ ἓνα χαμόγελο. Φάνηκαν τ' ἄσπρα δόντια ἀχόρταστα μὲ μιὰ σκληρὴ λάμψη.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΑΡΙΝΑ ΜΗΛΟΛΙΔΑΚΗ













ἀπ' τοὺς φίλους του δὲν κατάλαβε... Ἐλαβαν μονάχα μερικοί, πιδ στενοί, μιὰ πρόσκλησι καὶ πῆγαν σ' ἓνα ἐκκλησάκι ἔξοχικό, τίποτε περισσότερο. Ὅταν τέλειωσε ἔφυγαν, κ' οἱ δυὸ ἀπόμειναν ὀλομόναχοι, στὸ σπιτι τους.

Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας μέρας ἡ Νανὰ βγήκε γιὰ ἓνα λεπτό ὅπως τοῦ εἶπε καὶ σὲ λίγο ἔνας λουστράκος τοῦ ἔφερε ἓνα γράμμα. Περίεργο τοῦ φάνηκε καὶ τόσχισε μ' ἀνησυχία.

Ἄλέκο

Τὸ αὐτοκίνητο τοῦ ἀεροδρομίου βρίσκεται κάτω καὶ σὲ πέντε λεπτά θὰ βρισκομαί στὸ Τατόι· κ' ἀπὸ κεῖ στὸ ἀγνωστό, μακρὰ, πολὺ μακρὰ ἀπὸ σένα πού μισῶ μ' ὄλη μου τὴ καρδιά καὶ πού ἔβαλα σκοπὸ στὴ ζωὴ μου νὰ σ' ἐκδικηθῶ γιὰτὶ κατέστρεψες τὸ σπιτι μας. Ἡ μητέρα μου πέθανε μόλις ἔμαθε τὴ ντροπὴ μου κ' ὁ πατέρας μου μ' ἐγκατέλειψε. Ὅλα μποροῦσα νὰ σοῦ τὰ συγχωρήσω ὄχι ὅμως καὶ τὸν θάνατον τῆς μητέρας μου πού λάτρευα. Σήμερα μόνον μοῦ φαίνεται πὼς ἐκδικήθηκα γιὰ αὐτὸ σου τὸ ἔγκλημα καὶ νοιώθω ἱκανοποίηση. Naί, γιὰτὶ νοιώθω πόσο θὰ πονέσης γιὰ τὸ χωρισμό. Αὐτὸς εἶνε χειρότερος ἀπ' τὸ θάνατο. Στὴν ἀρχὴ σκέφθηκα νὰ σὲ σκοτώσω μὰ κινδύνευα κ' ἐγὼ κ' ἔπειτα μιὰ φορὰ θὰ πονοῦσες καὶ ὕστερα ὄλα θὰ τελείωναν. Ἐνῶ τώρα θὰ βασ νίξῃσαι χρόνια ὀλόκληρα γιὰτὶ εἶμαι βεβαία πὼς μ' ἀγαπᾷς. Σ' ἔκανα νὰ νοιώσης τὴ γλύκα τοῦ ἔρωτα χωρὶς νὰ τὴ χορτάσης καὶ νὰ ζήσης γιὰ πολὺ ἔχοντας τὴ γεύση του στὴ ψυχὴ καὶ στὸ κορμί σου. Περιττὸ νὰ ἐπιδιώξης νὰ μὲ προφτάσης γιὰτὶ τὸ μόνο πού θὰ πάθης εἶνε νὰ γελοιοποιηθῆς...

Νανὰ

Γύρισε τὸ γράμμα στὸ χέρι του κατὰπληκτος. Δὲν μποροῦσε τὸ χωρέση στὸ μυαλό του, τοῦ ἔρχόνταν τρέλλα. Ἦθελε νὰ τρέξῃ, νὰ τὴν προφτάσῃ, νὰ τὴν παρακαλέσῃ. Δὲν ἔκανε ὅμως οὔτε ἓνα βῆμα. Τὰ πόδια του δὲν τὸν κρατοῦσαν γερά.

Τὸ ἐκνευριστικὸ βουητὸ τοῦ ἀεροπλά-

νου πού περνοῦσε ἀπὸ πάνω του τὸν ἀποτρέλλανε, ὕστερα ἓνα κρότος περιστροφῆς ἀνακατώθηκε μὲ τὸ βουητὸ καὶ τίποτε περισσότερο...

Οἱ ἴδιες γυναῖκες περνοῦσαν ἀπὸ κάτω πού ἔμοιαζαν ὄλες μεταξύ τους, τὰ ἴδια φουστάνια τὰ ἴδια καμώματα μὲ μιὰ ξέχωρη ἢ καθε μιὰ ἰδιοσυγκρασία καὶ ψυχὴ.

ΜΠΙΑΝΚΑ ΡΩΜΑΙΟΥ

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

\* Πέθανε πρὸ ἡμερῶν στὴν Σίφνο σὲ βαθὺ γῆρας ὁ ποιητὴς κ' Ἀκαδημαϊκὸς Ἀριστομένης Προβιλέγγιος πού ἀφιέρωσε ὀλόκληρη τὴ ζωὴ του στὰ γράμματα.

\* Ἐπίσης στὴν ἀκμὴ τῆς ἡλικίας του πέθανε ὁ Ντόλης Νίκτας ὁ ὁποῖος διητέλεσε διευθυντὴς καὶ συντάκτης πολλῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν. Τελευταία διεύθυνε τὴν Φιλολογικὴ σελίδα τοῦ «Ἐλληνικοῦ Μέλλοντος».

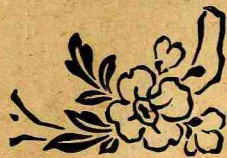
\* Ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου μας ἔδωσε διάλεξη στὴν αἴθουσα τοῦ Παλλάς μὲ θέμα σχετικὸ μὲ τὴν ἀμυνα τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ.

Τὴν διάλεξη παρακολούθησε πυκνὸ ἀκροατήριον, τὸ ὁποῖο ἐχειροκρότησε μένθουσιασμοῦ τὸν ρήτορα.

\* Οἱ γιορτὲς πρὸς τιμὴν τοῦ Παλαμᾶ συνεχίζονται σθλόκληρη τὴν Ἑλλάδα. Παντοῦ γίνονται ὁμιλίαι ἀπὸ διαλεκτοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων μὲ θέμα τὸ ἔργο τοῦ μεγάλου Ἑλληνα ποιητοῦ.

\* φοιτητὰ τοῦ Πανεπιστημίου μας ἀπέκτησαν ἐπὶ τέλος τὸ περιοδικὸ τους πού κυκλοφόρησε στὶς ἀρχὲς τοῦ Ἀπριλίου, μὲ τὸν τίτλον οἱ «Νέοι».

\* Ὁ διευθυντὴς τῆς Καθημερινῆς κ. Α. Βλάχος ὑπεστήριξε μὲ κύριο ἄρθρον τῆς ἐφημερίδος του τὴν ἀνάγκη τῆς ἰδρύσεως ἑνὸς ὑφυπουργείου Φυσικῆς Ἀγωγῆς κ' ἑνὸς ὑφυπουργείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν. Τὸ ἄρθρον αὐτὸ διαβάστηκε μὲ μεγάλην ἱκανοποίηση ἀπ' ὄλον τὸν διανοούμενον κόσμον.



# ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

## ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΤΟΣ Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'  
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐτησίαι Δρ. 40  
Ἐξάμηνος » 25  
Τρίμηνος » 15

Ἀπρίλιος-Μάιος 1936  
ΟΔΟΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ 11β  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ  
ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 3-4  
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐτησίαι Francs Fr. 15  
Τὸ φύλλο δραχ. 4

## ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ

ΣΥΓΓΝΩΜΗΝ

Ζητοῦμε συγγνώμη ἀπ' τοὺς συνδρομητὰς καὶ ἀναγνώστας μας γιὰ τὴν καθυστέρηση τῆς κυκλοφορίας τοῦ φύλλου μας. Λόγοι δυστυχῶς πού δὲν οφείλονται καθόλου στὴ θέλησή μας μὰ πού δημιουργήθηκαν ἀπὸ διάφορα γεγονότα μᾶς ἀναγκάζουν γιὰ νὰ ἐνημερωθοῦμε μὲ τὴν τακτικὴ κυκλοφορία τοῦ περιοδικοῦ μας νὰ βγάλουμε τὸ φύλλο τοῦτο διπλό.

Ἐλπίζουμε πὼς οἱ φίλοι μας θὰ μᾶς δικαιολογήσουν κ' ἄς εἶναι βέβαιοι πὼς ἡ προσπάθειές μας θὰ τείνουν ὅπως πάντα στὴν κατὰ τὸ δυνατόν τακτικὴ κυκλοφορία τῆς Μακεδονικῆς Νεολαίας.

Γιὰ ΠΡΩΤΗ καὶ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΟΡΑ

Ἄν καὶ μέχρι σήμερα δὲν ἀσχοληθήκαμε μὲ μερικοὺς κυρίους πού ἡ μόνη τους σκέψη εἶναι ἡ καταστροφάντησις τῆς προσπαθείας μας, εἶμαστε σήμερα ἀναγκασμένοι, ἐπειδὴ τὸ μαχαίρι ἔφτασε στὸ κόκκαλο κατὰ τὴ λαϊκὴ ἔκφραση, νὰ ποῦμε δύο λόγια σὲ ἀπάντηση τῶν συκοφαντιῶν πού διαδίδουν εἰς βάρος τοῦ περιοδικοῦ μας.

Οἱ κύριοι αὐτοὶ πού ἔφαγαν τὰ σίδερα γιὰ νὰ διαδώσουν... ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὸ νεαρὸ τῆς ἡλικίας τους καὶ τὸ ὄχι διαπνέονται ἀπ' τὶς νέες ἰδέες, ἐν τούτοις μεταχειρίζονται γιὰ νὰ τορπιλίσουν μιὰ προσπάθεια πού κ' αὐτὴ ὑπηρεσίες προσφέρει στὰ γράμ-

ματα καὶ στὴν ἐν γένει πνευματικὴ ζωὴ τῆς πόλης μας τὰ μέσα ἐκεῖνα πού μεταχειρίζονται τὰ πιδ μωροκέφαλα γεροντάκια ὅταν θέλουν νὰ διακηρύξουν πὼς μοναχὰ οἱ δικές του προσπάθειαι ἀξίζουν καὶ ζοῦν ἐνῶ οἱ προσπάθειαι τῶν ἀντιπάλων των λήθουν μέρα μὲ τὴν ἡμέρα. Ἔτσι καὶ οἱ νέοι αὐτοὶ τῆς πόλεως δ)ταί. ἰδιοκτῆται καὶ ἀρπαγες συγχρόνως κάποιου περιοδικοῦ νέων, διαδίδουν εἰς βάρος τοῦ περιοδικοῦ μας διάφορα μυθεύματα, ὅτι δηλεῖ τὸ περιοδικὸ μας θὰ σταματήσει τὴν ἐκδοσὴν του κτλ τὴ στιγμή μάλιστα ποῦ οἱ ἴδιοι κάλλιστα ξέρουν ὅτι ἡ ἐκδοσὴ τῆς Μακεδονικῆς Νεολαίας εἶναι ἀπολύτως ἐξησφαλισμένη.

Αὐτοὶ εἶναι δυστυχῶς οἱ νέοι ἀνθρώποι, οἱ ἀνθρώποι τῶν νέων ἰδεῶν, κ' αὐτὲς εἶναι οἱ σκέψεις τους καὶ οἱ ἐπιθημίες τους.

Θλιβόμαστε εἰλικρινὰ γιὰ τὸ κατάντημα τῶν νέων τῆς ἐποχῆς μας. Γιατὶ ἀντὶ νὰ χαίρωνται γιὰ τὴν πρόοδο τῶν συνομιλήκων των, ἀντὶ νὰ βλέπουν μὲ βλέμματα ἱκανοποιήσεως τὸ ὅτι πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι στὴ χώρα μας πού μποροῦν νὰ ἐξυπηρετήσουν τὰ γράμματα καὶ γενικὰ τὴν πνευματικὴ τῆς χώρας μας ζωὴ ἐν τούτοις μεταχειρίζονται ὡς μέσα ἐπικρατήσεως τὸ μίσος τῆς συκοφαντίας κτλ. Κι' ὕστερα παραπονοῦνται γιὰτὶ παραγνωρίζονται καὶ γιὰτὶ δὲν τίς δίδεται ἡ δέουσα προσοχή.

Ὁ μὸσμος ὅμως μισεῖ τοὺς συκοφάντας. Γιατὸ ἄς εἶναι βέβαιος



Γ-52. **Σ. Δ.** ντράπηκα γιά τήν σκέψι.  
'Αληθινά, τὸ ὑπέθεσες;  
**Παλιὲ Γνώριμε** μπᾶς κι' εἶσαι ὁ **Ν. Γ. Γρίφος**

Γ-53. **Δυὸ φίλοι** στὰ γεράματα ζητᾶ κανεὶς τὴ μοναξιά, μὰ ἡ περιέργεια δὲν μ' ἀφήνει νὰ μὴ δεχθῶ γιά λίγο ἀλ)φία. Δ)σις Διδὰ Μελισσινοῦ (διὰ W) Ὁμήρου 26 Ἀθήνας.

**Σφιγξ**

Γ-54. Σφιγξ, Ξεπεσμένοι, Ρέλια, Ἑλλη, Νινούλα, Ἀγράμπελη, Τ. Λούζη **Χριστὸς Ἀνέστη**  
**Γρίφος Ἑλλη**

Γ-55. **Γρίφε** δυστυχῶς ἂν και τελευταία βρισκόμουνα στὴν Καβάλλα δὲν μπόρεσα νὰ σὲ ἰδῶ. Λυπήθηκα πολὺ μὰ οἱ... ὑποθέσεις βλέπεις δὲν μᾶς ἀφῆσαν διαθέσιμο καιρὸ. Ἐλπίζω σὲ προσεχῆς ταξεῖδι μου νὰ κοιταχθοῦμε. **Σ. Δ.**

Γ-56. **Γρίφε**σοῦ ὑπόσχομαι πῶς ἄνκατέβῶ στὴ Δράμα πρώτη μου δουλειὰ θᾶναι νάρθῶ στὴν Καβάλλα νὰ σὲ δῶ.  
**Ξεπ. Δαίδη**

Γ-57. Σδλους τοὺς φίλους ποὺ γιορτάζουν τὴν 21 Μαΐου εὐχομαι χρόνια πολλὰ κι' εὐτυχημένα.  
**Ξεπ. Δ ἰδη**

Γ-58. **Νυφοῦλα τ' Οὐρανοῦ-Ἡλιοστάλαξη**, θερμῆς εὐχῆς γιά τὴ γιορτὴ σας (Προτιμώτερα εἶναι νὰ σας εὐχηθῶ πρὸ παρά... κατόπιν ἑορτῆς). **Ρέλια**

Γ-59. **Ριρῆ Μυρέλλα, Ἄννη Ποντίκι** γιά τί χαθήκατε τόσο ἔξαφνα ἀπὸ τὸν κύκλο μας;  
**Δὸν Χ.**

Γ-60. **Νίτσα** ἔχασες ποὺ δὲν ἦρθες τὴν πρωτομαγιά μαζὺ μας στὴν ἐξοχή. Δὲν βαρύνεσαι ὀλόκληρο τὸ χρόνο τὴν Καβάλλα και δὲν θές νὰ ξεμυτίσης τὴ χρονιάρα μέρα;  
**Δυὸ Καβαλλωτοπούλες**

Γ-60. Μετανοεῖτε και προσεύχεσθε ἡγικεν ἡ ὦρα ἵνα δοξασθῇ ὁ  
**Πάτερ Παχοῦμιος**

Γ-61. **Γρίφε** θυμᾶσαι καμμιά φορά τις παλῆς καλῆς ἡμέρες ποὺ ἀλληλογραφοῦσαμε; Τί θάλεγεσ ἂν σοῦ... πρότεινα γιά νιοστὴ φορά νὰ ξαναρχίσουμε; **Νίκος**

Γ-62. **Τρισκατάραι** χάρηκα πολὺ ποὺ δὲν σὲ εἶδα.  
**Ξεπεσμένη Δαίδη**

#### ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Γ-63 **Σουλπικία, Ναβουχοδοτόσορ**, τὸ θανάσιμο μῖσος σας δὲν μέ τρομάζει. Ἐγὼ ἀγαπῶ τοὺς ἐχθροὺς μου! **Σαῖντα Χουκαράτσα**, ὑποθέτω πῶς ἡ διαφορὰ ἔγκειται στὸ μετά και ἄνευ θεῖου, Κοπνίζετε; **Δὸν Δουί** ἡ προσφορά σου σὲ τιμᾶ· στις εὐκόλες στιγμῆς ποὺ θὰ σὲ βρῶσκω; **Παλιὲ Γνώριμε** παραιτοῦμαι τοῦ βραβείου ἂν μοὺ πῆς ποιὸς εἶσαι... **Ξεπισμῆ ἡ Δαίδη**, ἂν κατάλαβα καλά τὸν ὑπαινιγμὸ σου, εἶσαι ἀσεβέστατη! Μετὰ σεβασμοῦ!

**ΤΡΙΣΚΑΤΑΡΑΤΩΣ**

## ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΜΙΧ. ΧΑΝΟΥΣΗ

ΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΚΙ' ΕΝΑΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ

Κριτικὸ δοκίμιο-Ἀπόσπασμα ἀπ' τὴν

προσεχῆ ὀγκώδη ἔκδοση

“ΠΡΟΒΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΙΦΙΑ,,

## Τὸ καλοκαίρι ἔφθασε!

Ὅσως εἶναι ἀωαραίτην μὰ φωτογραφικὴ μηχανὴ γιά κάθε ἄνθρωπο ἔτσι εἶναι ἀωαραίτητος κι' ἕνας Στυλογράφος. Μαὐτὸν εἶναι στριμψὴ δὰ γράφετε ἵς ἐντυσῶσεις σας ἀπὸ τὴν ἐξοχή, ἀπὸ τὰ μωάνια, ἀπὸ τὶς θαλασσινῆς ἐκδρομῆς κ.τ.λ.

Ἐναν καλὸ στολογράφο με Χρυσὴν Πένναν 14 καραντίων ἐγγυημένον δὰ βρῆτε στὸ μοναδικὸ κατάστημα τῆς πόλεως μας

# ΟΙΚΟΣ ΜΠΑΡΖΙΛΑΪ

ΣΥΓΓΡΟΥ 1

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τὸ Ἀμερικανικὸν  
Ζαχαροπλαστεῖον  
ΕΓΝΑΤΙΑΣ 34  
ΣΤΑΣΙΣ ΚΟΛΟΜΒΟΥ

Ἰδεώδη  
ἀγνότητα  
ὕλικων

ποικιλίαν  
γλυκισμάτων  
καὶ τινὰς λογικὰς

Θὰ γευμα-  
τίσητε  
ἐφθηνὰ  
καὶ ἐκλε-  
κτὰ.

ΚΟΥΖΙΝΑ  
ΕΛΛΗΝΙΚΗ  
ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ  
κοτόπουλα  
ἐντράδες  
ψάρια  
κ.τ.λ.

Εἰς τοὺς προκαταβλήοντας  
γίνεται βχετικὴ ἐκπτώσις

Φάρις

Πάντοτε φθηνότερα

# ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑΪΚΗ & ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΓΟΡΑ

ΕΡΜΟΥ 18

Καμπαρντίνες, Παλτά,  
Ἀδιάβροχα, Ὑποδήμα-  
τα ἀνδρικὰ καὶ παιδικά.

Κασμήρια Ἀγγλικά καὶ  
τὰ ἀφθαστα τῶν Ἑλλη-  
νικῶν ΒΡΙΤΑΝΙΑ==

Πλεκτά, Μάλλινα,  
Μπλουζες Ζακέτες,  
Πουλόβερο, Φανέλλες,  
Ὑποκάμισα, Γραβάτες

Δώρα χρήσιμα ==  
== Παιγνίδια ὡραία

*Καὶ*

ΜΑΛΛΙΑ ΝΗΜΑΤΑ **“ΦΛΟΣ”**,

ΠΛΟΥΤΟΣ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ

ΤΙΜΑΙ ΩΡΙΣΜΕΝΑΙ ΚΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

*SP L L*